

havde været drøftet i forfatningskommissionen, men en sådan ændring burde ske i rigsdagen og ske for åbent tæppe. Socialdemokraterne havde helst set en *valgretsalder* på 21 år fastsat i grundloven; betydningen af de unges valgdeltagelse lå især i det medansvar, der herved blev betroet dem, den stærkere understregning af landsmandsskabet. Hvad *folkeafstemningsreglerne* angår, pegede Hedtoft på, at udfaldet af den nu foreslåede „oppositionelle folkeafstemning“ kunne blive opfattet som et mistillidsvotum til regeringen, og nævnte, at socialdemokraterne havde ønsket, at nejstemmerne skulle udgøre halvdelen af de 80 pct., der normalt deltager i et valg. Det havde undret ham, at man ikke fra konservativ side havde ønsket en undersøgelse af tanken om *suspensivt veto* i stedet for folkeafstemning, da det spørgsmål dog måske kunne rejses, om ikke en form for veto mere organisk lod sig forene med den parlamentariske form. Socialdemokraterne var i øvrigt gået ud fra, at folkeafstemning kun ville blive gennemført i ganske særlige situationer, og de frygtede den ikke som politisk våben. Statsministerens udtalelse om, at folkeafstemning fortrinsvis ville blive anvendt som politisk trusel, havde de noteret sig.

Elgaard (V) var enig i, at tiden for længst var løbet fra en valgretsalder på 35 år, og at den indirekte valg måde var forældet. Men når *det* var tilfældet, og når tilhængerne af tokammersystemet ikke havde kunnet opstille andre såkaldte konservative garantier i stedet, ville der ikke være nogen logisk begrundelse for at opretholde et system med to kamre. Han tillagde ikke den indvending, at man så ikke ville have de samme muligheder for alsidig repræsentation på rigsdagen, den samme vægt, som den tidligere havde haft, og en grundig behandling af lovene kunne sikres på anden måde end gennem sagernes dobbeltbehandling. I stedet for de hidtidige såkaldte konservative garantier i tokammersystemet var der nu indført adgang til *folkeafstemning*; og venstre havde lagt særlig vægt på udformningen af reglerne om afstemning, hvorved der var skabt sikkerhed for, at et tilfældigt rigsdagsflertal ikke mod et befolkningsflertals vilje pludseligt kunne gennemføre nye vidtrækkende love. — Det afgørende fortrin i aftalen om *valgretsalderen* så venstre i, at det blev vælgerne selv, der kom til at træffe bestemmelse om fremtidens valgretsalder, og at denne herefter ikke kunne fastsættes forskelligt til rigsdagen og de kommunale råd. Skulle man indvende noget mod aftalen, måtte det blive, at vælgerne ikke fik adgang til direkte at stemme om en valgretsalder på 25 år, og at afstemningen om dette spørgsmål ikke fandt sted samtidig med opløsningsvalget.

I en oversigt over forfatningsudviklingen siden grundlovens givelse hævdede *Karl Olsen* (KF), at det ikke var lykkedes ved *landstinget* at skabe det tilsigtede forfatningskonservative element, en faktor til sikring af en rolig fremadskridende udvikling. „Det